

Odbor výkonu státní správy III

Oddělení Liberec

1. máje 858/26

460 07 Liberec

Liberec dne 11. června 2026

Č. j.: MZP/2026/530/334

Sp. zn.: ZN/MZP/2026/530/45

Podnět [REDAKCE] na opatření proti nečinnosti – sdělení

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy III (dále jen „ministerstvo“) obdrželo dne 13. 5. 2026 podnět [REDAKCE] (dále také jen „podatel“), k vydání opatření proti nečinnosti ve smyslu § 80 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).

Podatel uvádí, že dne 17. 4. 2026 podal na Českou inspekci životního prostředí, Oblastní inspektorát Hradec Králové (dále jen „inspekce“) podnět k zahájení řízení z moci úřední (dále jen „podnět k zahájení řízení“) podle § 46 správního řádu ve věci porušování zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen „lesní zákon“). V tomto podnětu k zahájení řízení podatel uvedl, že vlastník pozemků, nacházejících se v přírodní rezervaci Prachovské skály, omezuje obecné užívání lesa – a to vybíráním vstupného. Podatel tvrdil, že touto činností dochází mimo jiné k nezákonnému znepřístupnění lesa (tj. porušení § 19 odst. 1 lesního zákona).

Ve sdělení ze dne 7. 5. 2026 inspekce podatele informovala o tom, že podnět k zahájení řízení v rámci jí svěřených kompetencí na úseku ochrany lesa prošetřila a neshledala jej důvodným, a to proto, že nezjistila jednání, které by ohrozilo nebo poškodilo les jako složku životního prostředí. Inspekce podatele informovala o tom, že tento podnět k zahájení řízení postoupila k vyřízení Městskému úřadu Jičín jako příslušnému orgánu státní správy lesů. Na toto reagoval podatel písemností adresovanou ministerstvu, tedy podnětem k vydání opatření proti nečinnosti (viz výše).

Ministerstvo k tomuto uvádí:

Právo obecné užívání lesa (§ 19 lesního zákona) je právním nástrojem realizace rekreační funkce lesa. Institut obecného užívání lesa podle § 19 lesního zákona představuje chráněné veřejnoprávní oprávnění, které může být omezeno pouze na základě zákona (z důvodů ochrany lesa nebo bezpečnosti osob) a to pouze dočasně a v nezbytném rozsahu. Jakékoliv opatření, které by vedlo k plošnému, trvalému nebo nepřiměřenému omezení vstupu veřejnosti do lesa, může být v rozporu s tímto institutem. Z pohledu ochrany funkcí lesa jako složky životního prostředí je zpoplatnění vstupu do lesa velmi problematické, protože představuje omezení obecného užívání lesa podle § 19 lesního zákona, a tím i zásah do rekreační funkce lesa.

Kompetence orgánů státní správy lesů (zde Městského úřadu Jičín) je zcela zřejmá. Náplní dozoru vykonávaného orgány státní správy lesů podle § 51 lesního zákona je jak prevence (dohled nad dodržováním právních předpisů a hospodařením podle schválených lesních hospodářských plánů a převzatých lesních hospodářských osnov), tak represe (ukládání opatření k odstranění zjištěných nedostatků nebo rozhodnutí o omezení nebo zastavení výroby nebo jiné činnosti). Obecní úřady obcí s rozšířenou působností podle § 48 odst. 2 písm. g) lesního zákona vykonávají dozor a podle § 48 odst. 1 písm. n) lesního zákona rozhodují o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, pokud nepřesahují jejich správní obvod (což lokalita nepřesahuje, celá je situována do ORP Jičín).

Je tedy nasnadě, že posouzení podnětu k zahájení řízení, tedy prvoplánově zda jde o omezení obecného užívání lesa (a ne například o využití specifické infrastruktury a služeb vytvořených vlastníkem nad rámec zákonného režimu obecného užívání) a případné následné uložení opatření, je v kompetenci Městského úřadu Jičín.

Ministerstvo shledává postup inspekce závadným v tom smyslu, že inspekce sama byla příslušná ve věci činit vzhledem k ustanovení § 2 zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa (dále jen zákon o inspekci): „*Inspekce dozírá na dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesů jako složky životního prostředí, právníky a fyzickými osobami.*“, dále dle ustanovení § 3 odst. 1 a 2 zákona o inspekci: „*1) Inspekce zjišťuje nedostatky a škody na funkcích lesa jako složce životního prostředí, jejich příčiny a osoby zodpovědné za jejich vznik nebo trvání. 2) Inspekce vyžaduje odstranění a nápravu zjištěných nedostatků, jejich příčin a škodlivých následků a ukládá opatření k jejich odstranění a nápravě.*“

Vzhledem k zásadě procesní ekonomie, kdy adresátem podnětu k zahájení řízení se zjevně stal orgán věcně i místně příslušný (Městský úřad Jičín), ministerstvo nemá za žádoucí, aby inspekce podnikala kroky paralelně s orgánem státní správy lesů. Za situace, kdy byl učiněn aktivní procesní úkon směřující k projednání věci jiným příslušným orgánem, není vhodné dovozovat nečinnost ve smyslu § 80 správního řádu, a tím ani důvod pro aplikaci § 80 odst. 4 správního řádu.

Ing. Libor Hejduk
ředitel odboru výkonu státní správy III
elektronicky podepsáno

Rozdělovník:

Obdrží:

Na vědomí:

Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Hradec Králové, IS DS: skvdzan